De functie van het colon, na chirurgie.

Dr. Tom Feryn

AZ. St. Jan

Brugge

18/04/2016.

Reden?

- TBV
- Onmiddellijk postoperatief verloop
- Laattijd verloop
- Kwaliteit van leven

Kwaliteit van leven.

- Controle
- Zekerheid
- Ongerustheid
- Waar is toilet?

Doel.

- Uitleg anatomie
- Functie
- ‘tips’

- Discussie met jullie
- Advies
- Iets veranderen in beleid

Veranderen beleid.

- Controle consultatie
  - Interne
  - Chirurgie
  - ‘functioneel’ (colon- sexueel)
- Uitleg
- Overleg, met partner
- Enquete?

Veranderen beleid.

- TBV
- Suggesties
- Feedback
- Brochure? Voordrachten?
- Anders voorstellen?
- Beelden tonen?
- Verwoorden zoals het is?

Oncologische heelkunde.

- Wegname kanker : 1 kans

- Geleidelijk aan : focus verandert
- Lange termijn : functie

Functie.

- Functie colon – rectum
- Outcome – morbiditeit (korte-lange termijn)

Anatomie : colon

- caecum
- colon ascendens
- colon transversum
- colon descendens
- sigmoid
- rectum

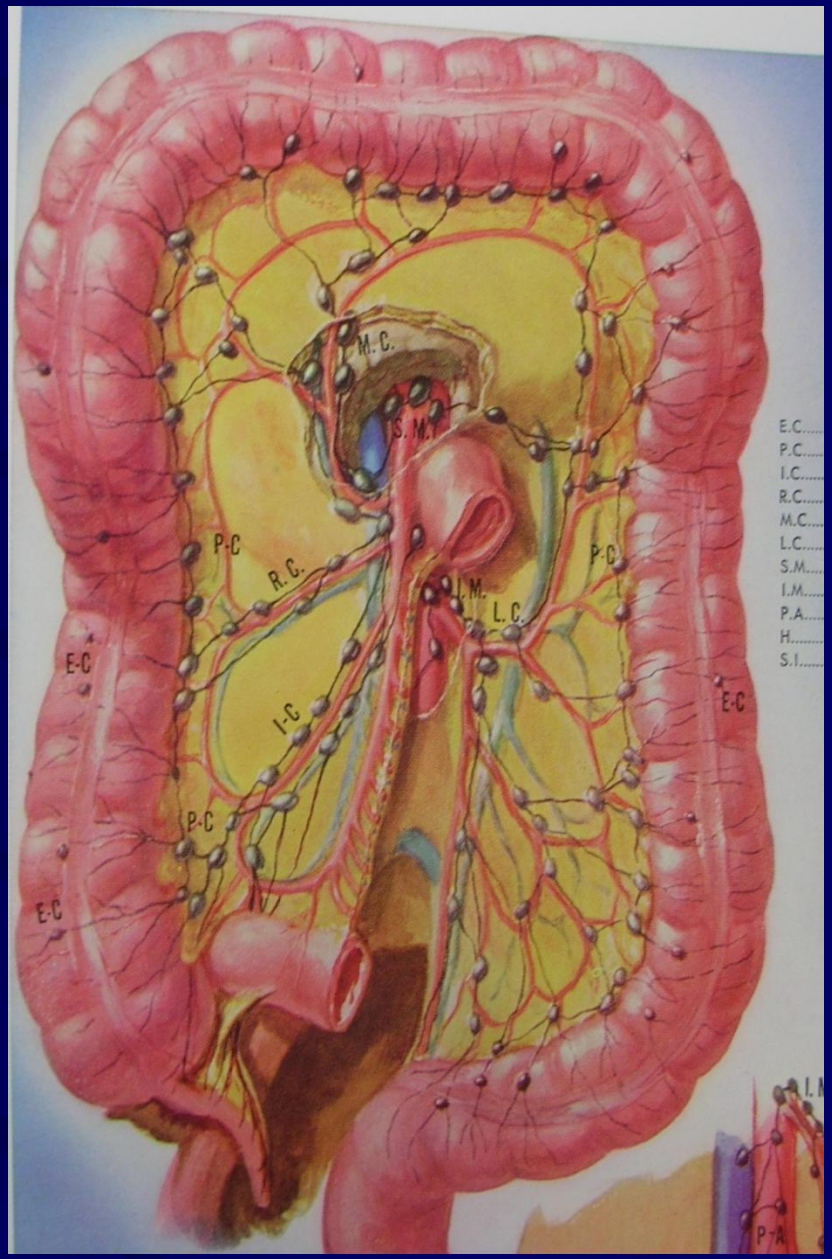

Anatomie : pelvis

voorste compartiment

middenste compartiment

achterste compartiment

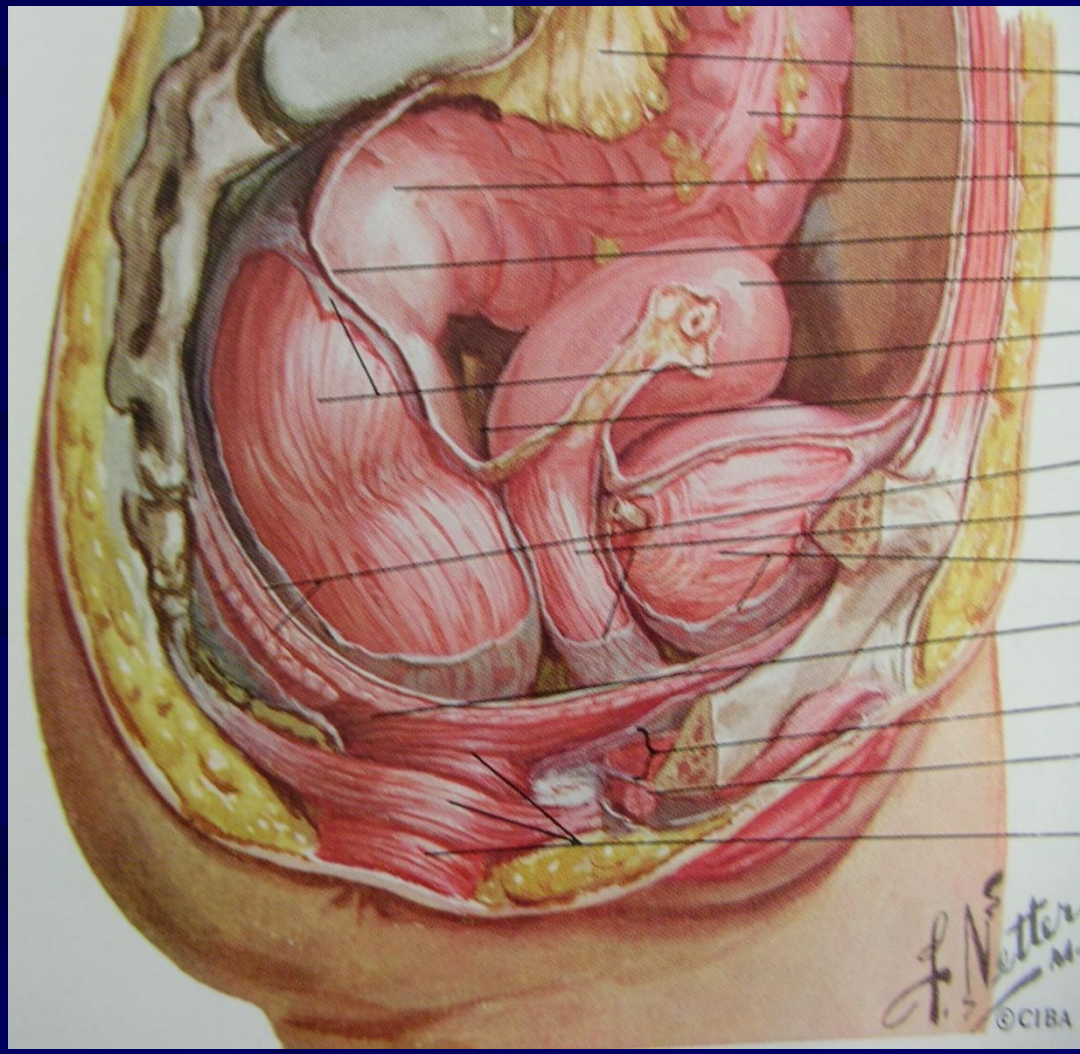

Anatomie : bekkenbodem

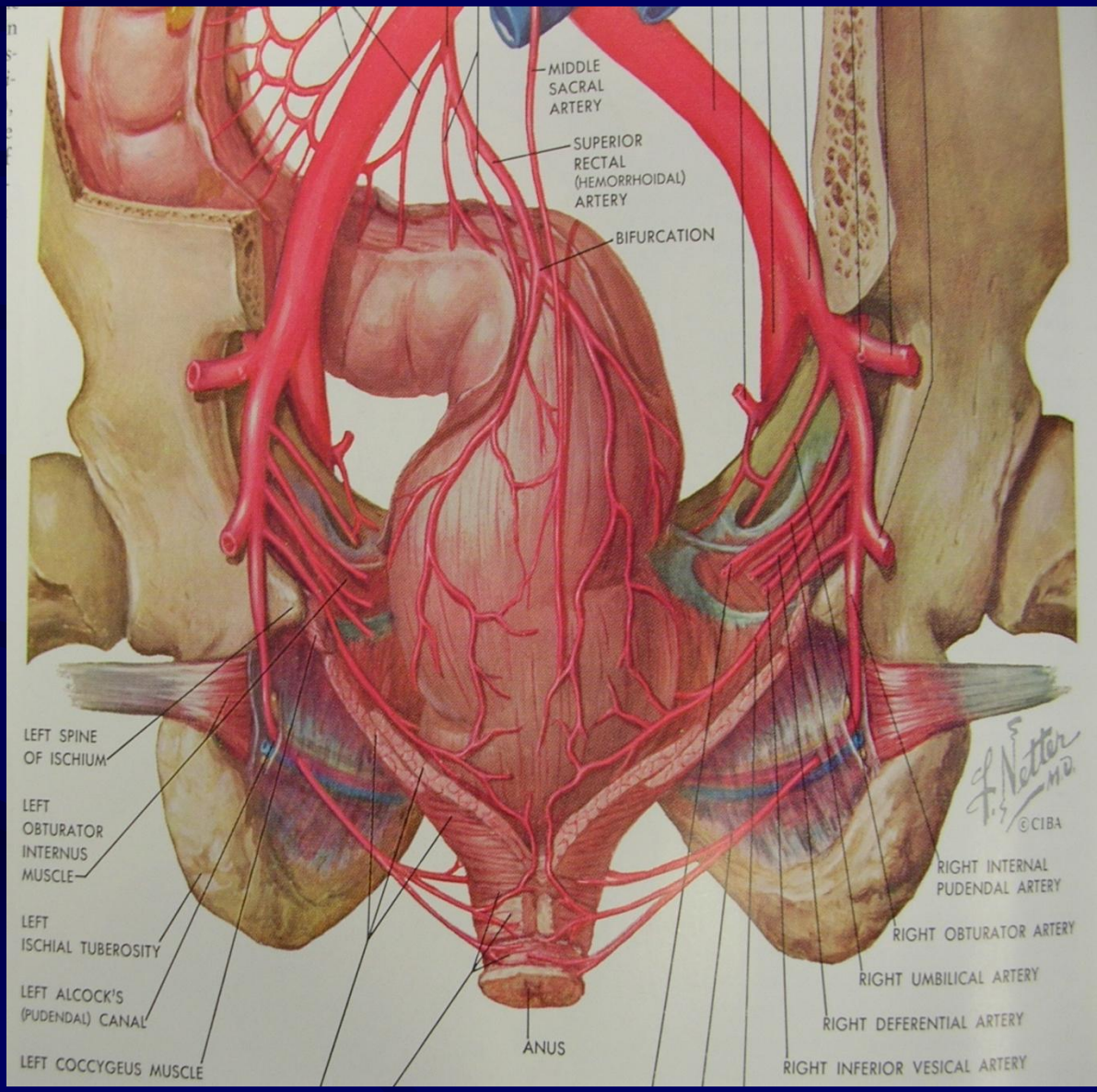

Zenuwen bekkenbodem

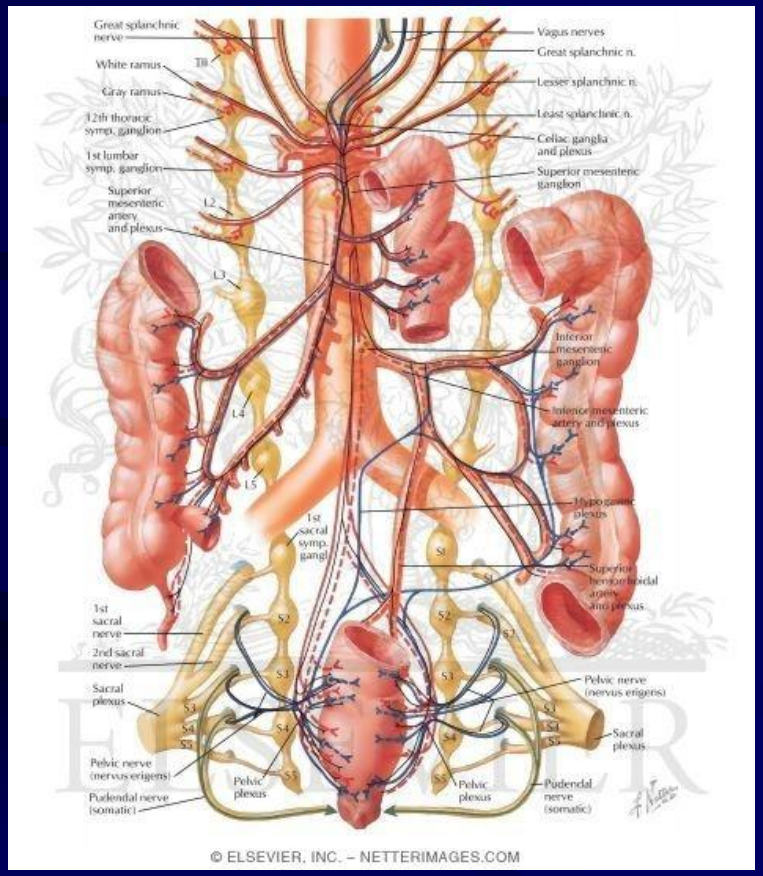

Zenuwen bekkenbodem

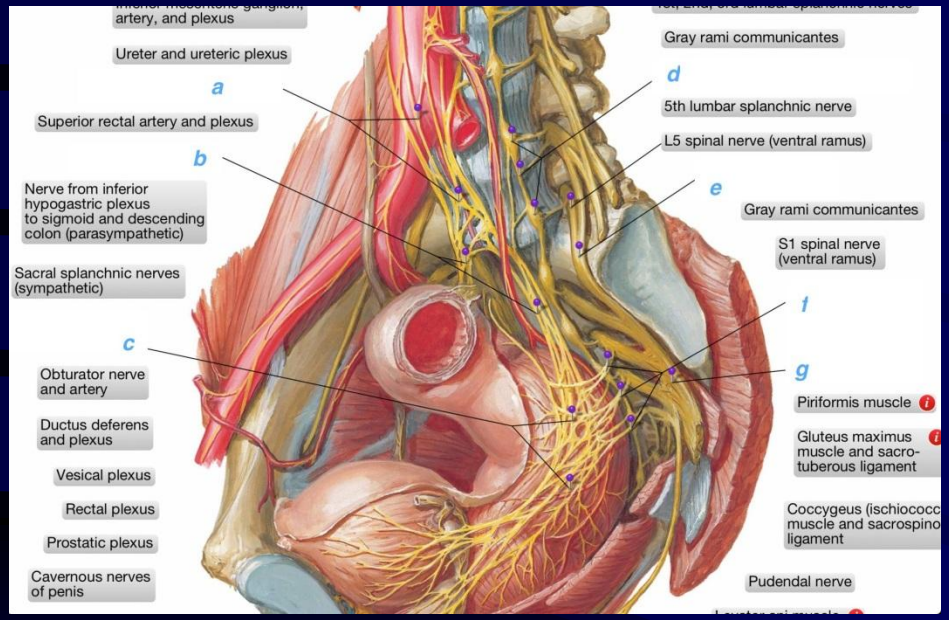

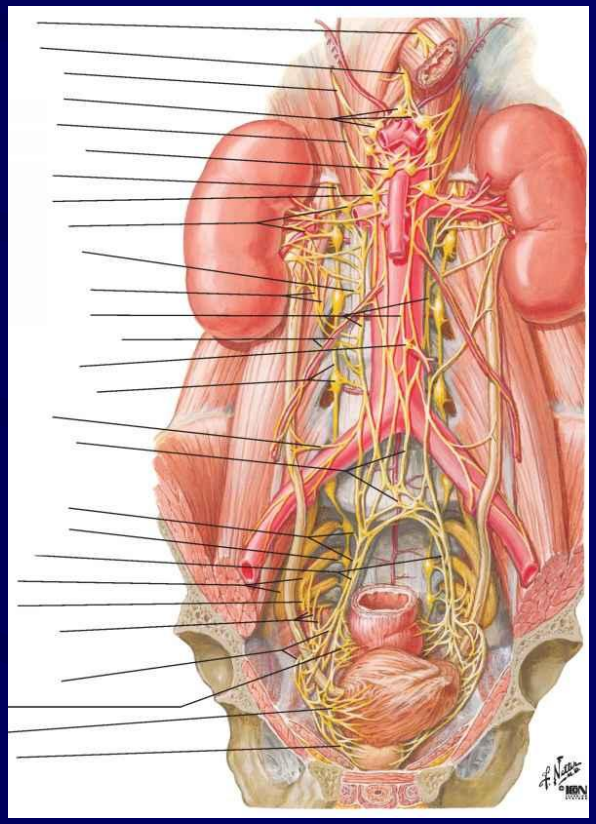

Anatomie :

darmwand

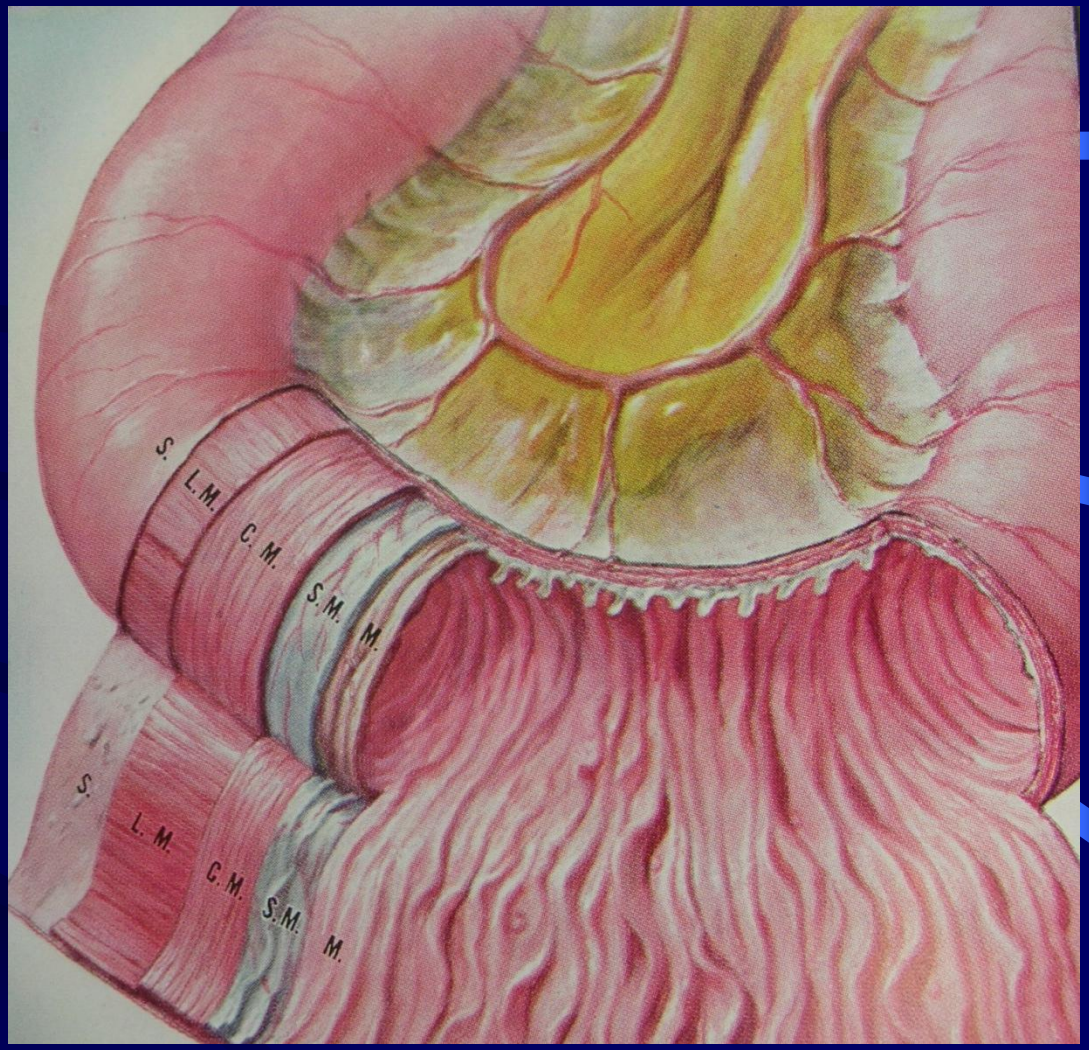

Anatomie : darmwand

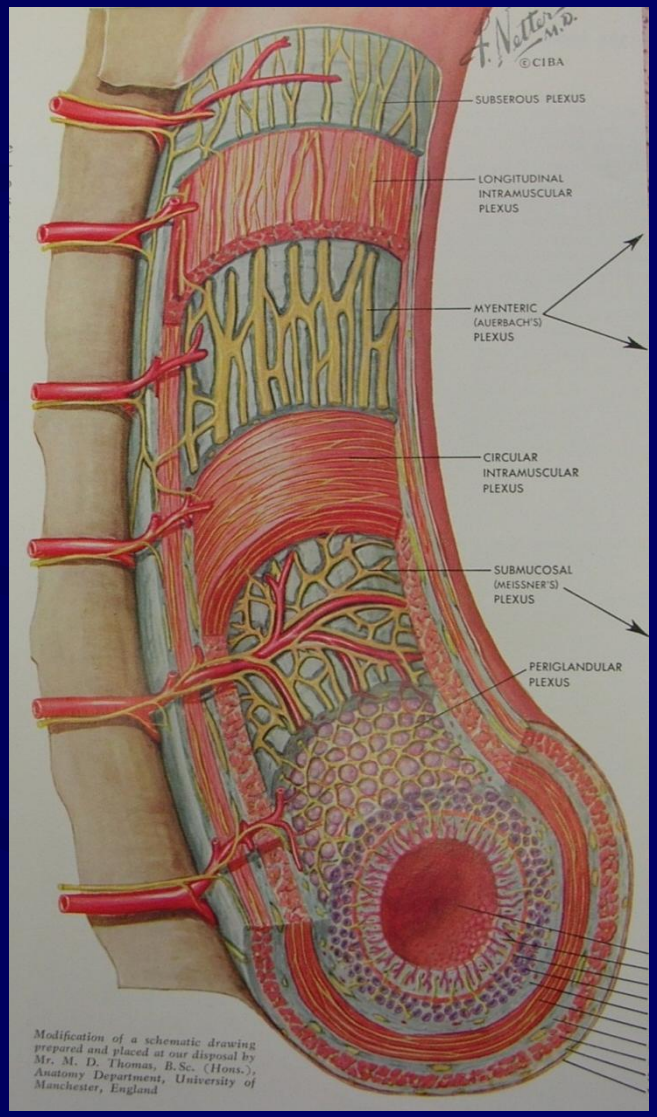

Functie colon-rectum.

- Voortbeweging van voedsel (peristaltiek)
  - Ringvormige insnoeringen
  - Voorduwende contracties
  - Van dikke darm tot endeldarm : 1 dag
- Opname van vocht
  - 7 à 9 liter op einde dunne darm
  - Ontlasting : 100 cc

peristaltiek

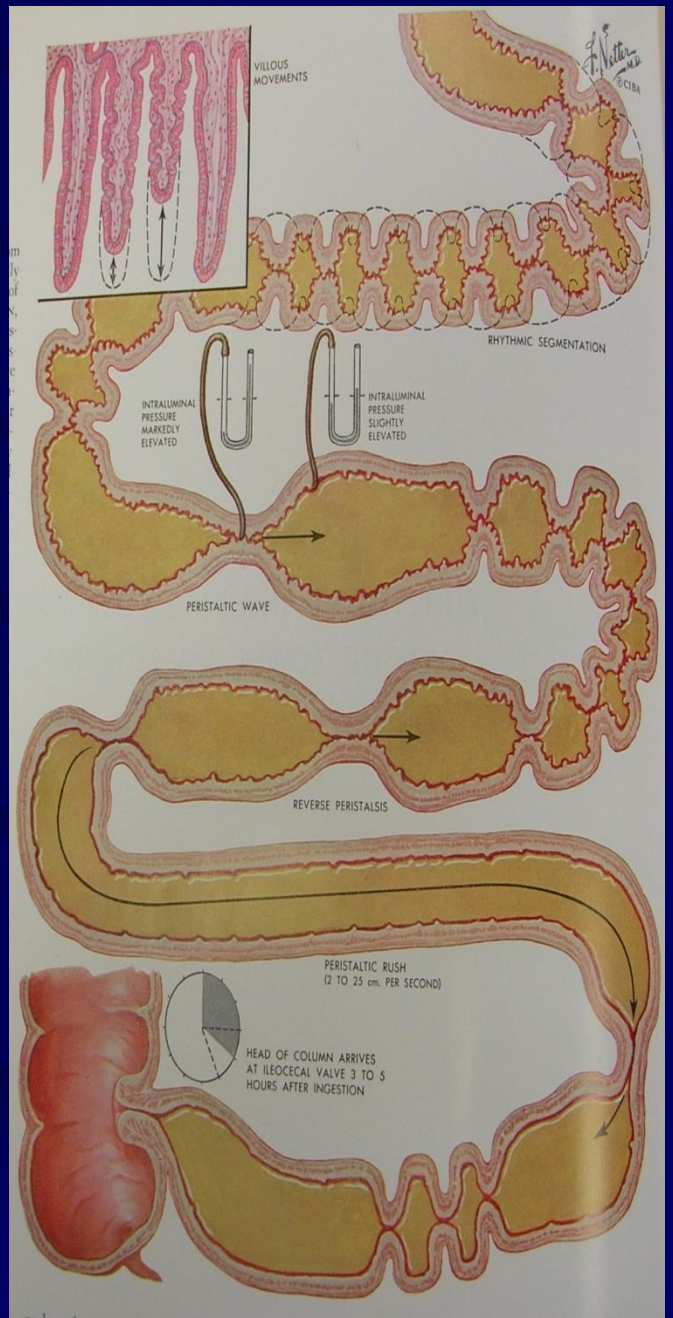

peristaltiek

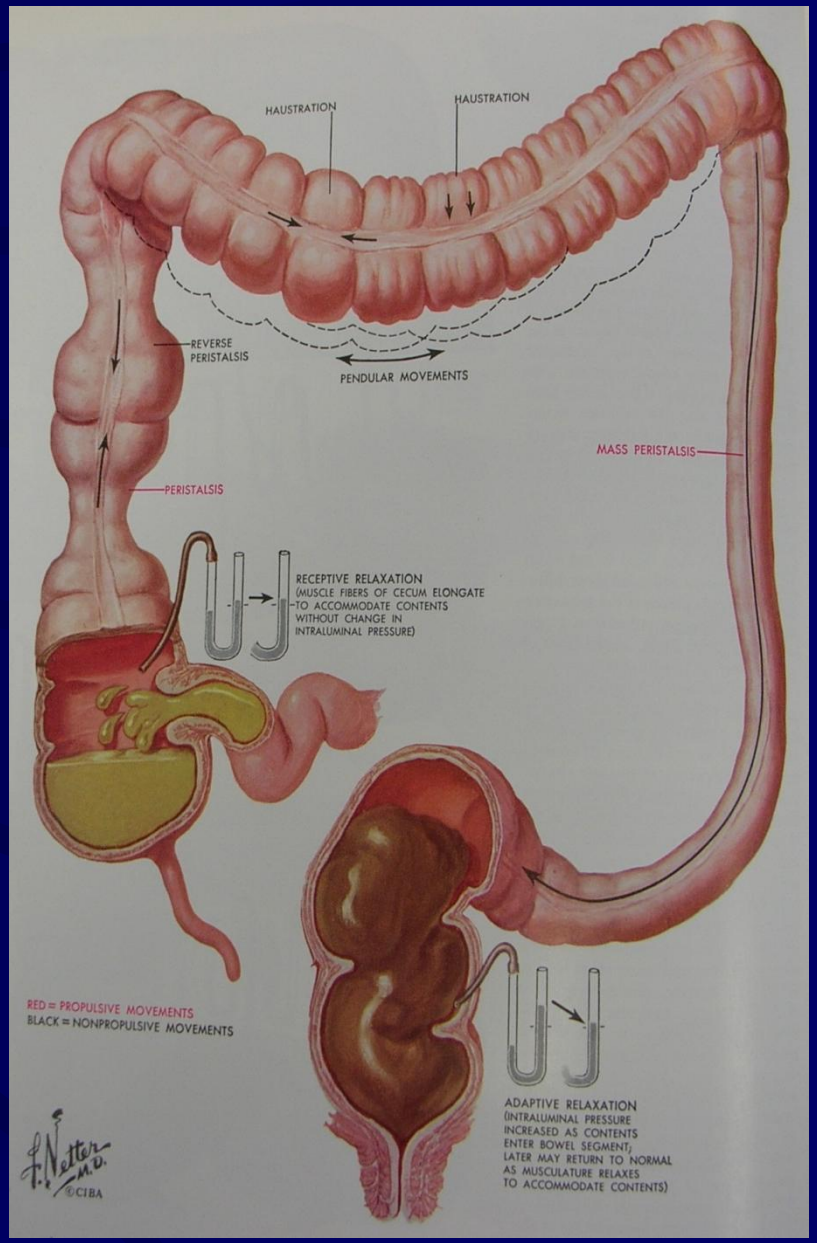

Dunne darm :

vertering

absorptie

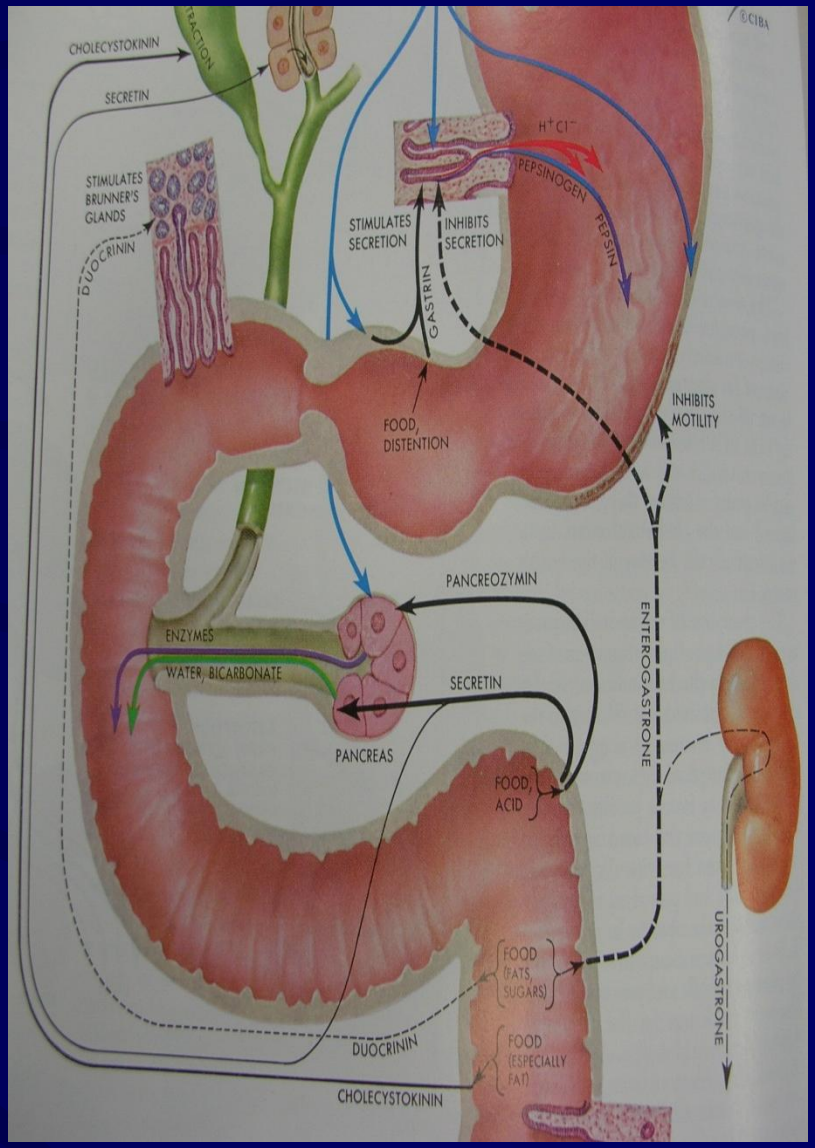

Dikke darm :

absorptie

propulsie

reservoir

evacuatie

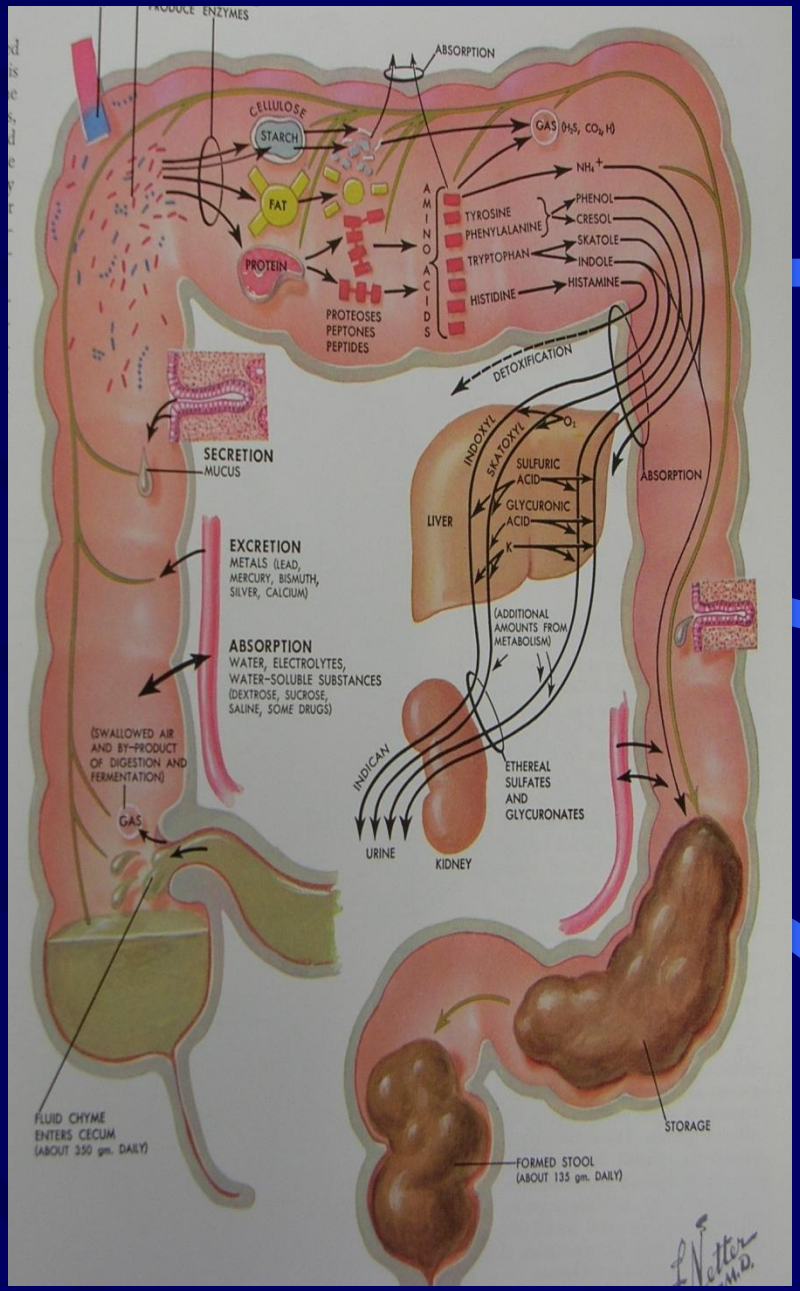

Functie rectum-bekkenbodem.

- Continentie
  - ‘willekeurig’ ophouden van flatus en stoelgang
  - Functie van binnenste en buitenste sluitspier, hemorrhoidale kussentjes
- Defaecatie
  - Evacueren van stoelgang

Continentie – gecontroleerde evacuatie : complex gegeven.

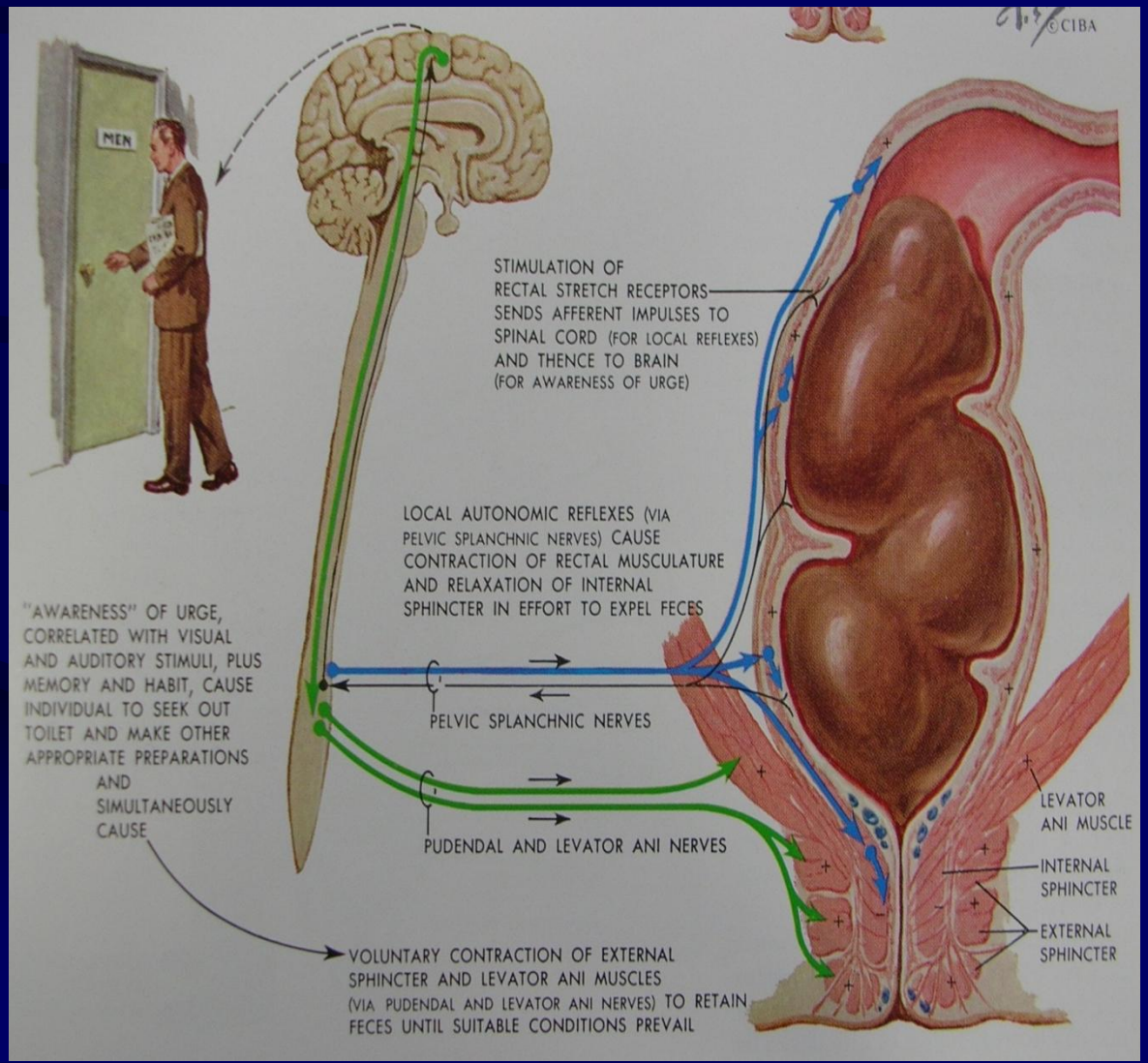

Continentie – evacuatie.

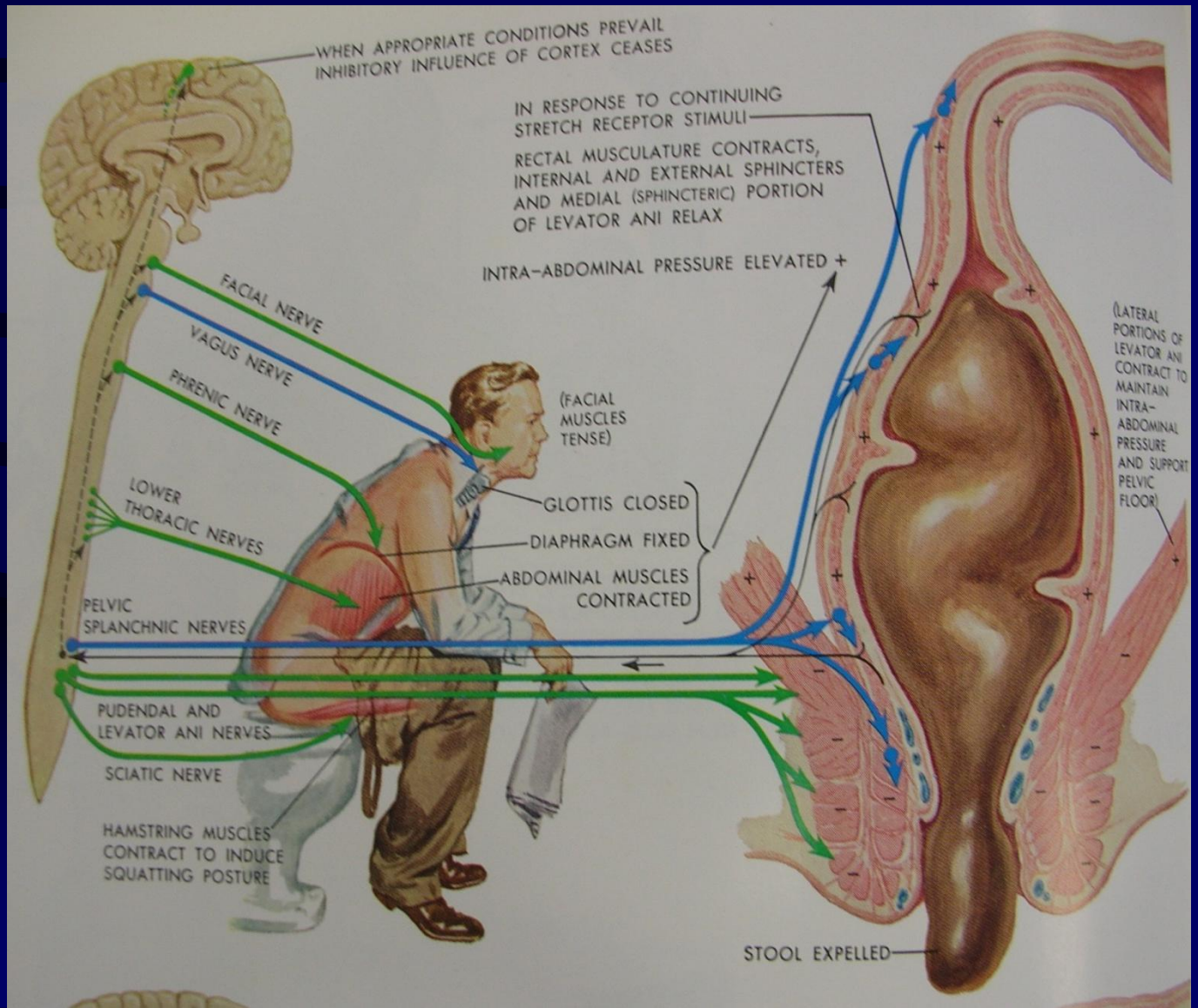

Klinisch onderzoek.

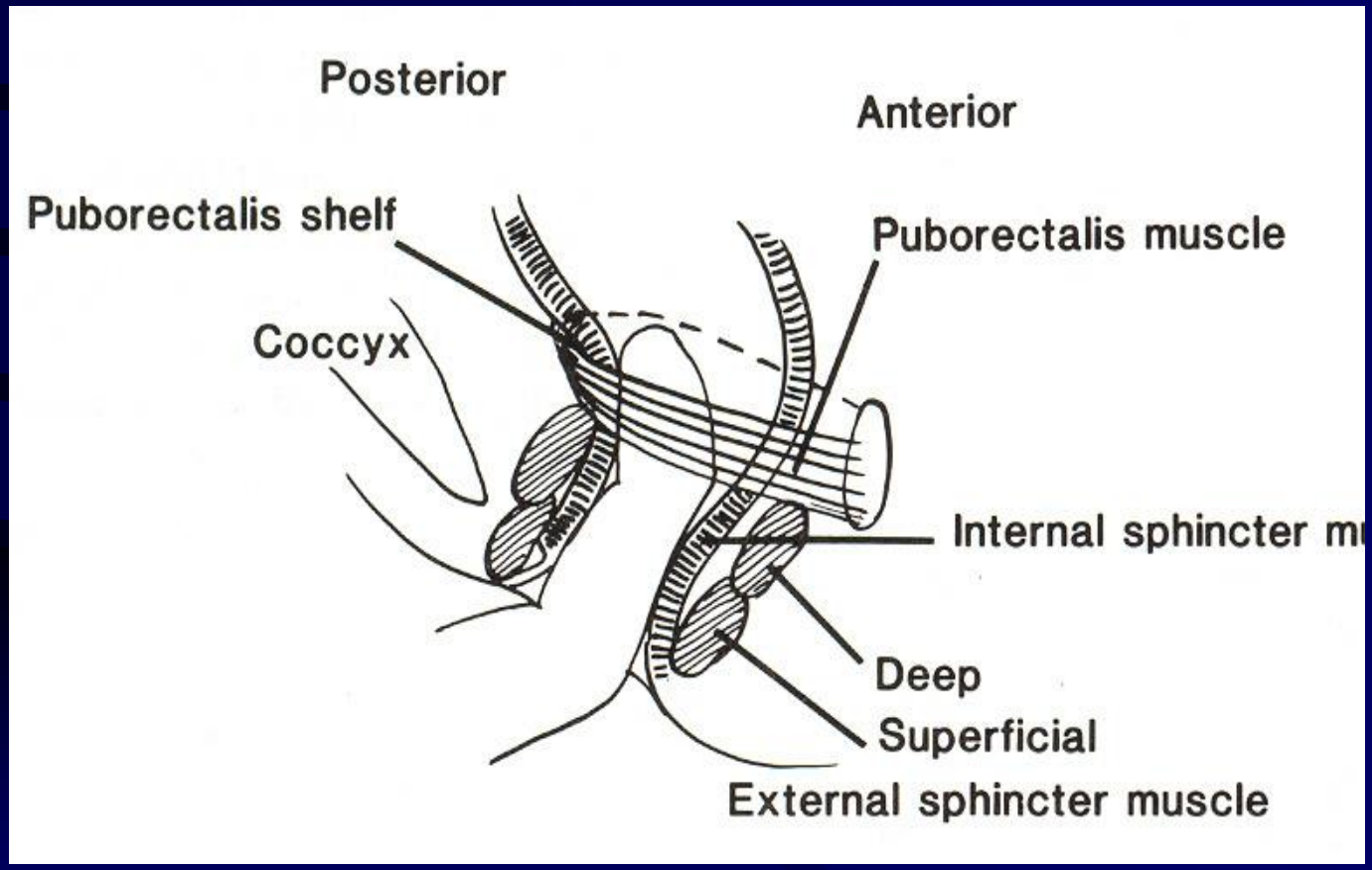

Specifieke onderzoekingen.

- Manometrie

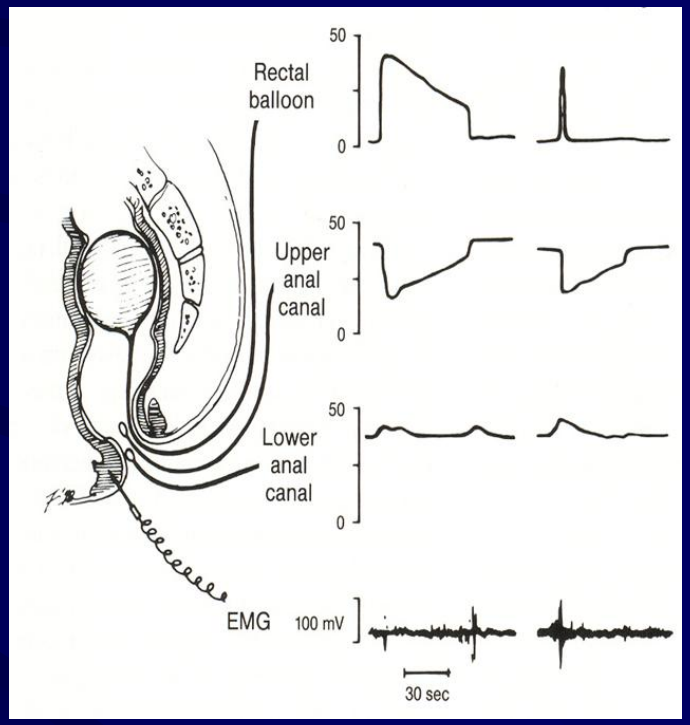

Manometrie.

- Pull through
- Bekkenbodemdysfunctie
- Ballonevacuatietest
- RAIR (hirschprung)

Anorectaal inhibitorisch reflex.

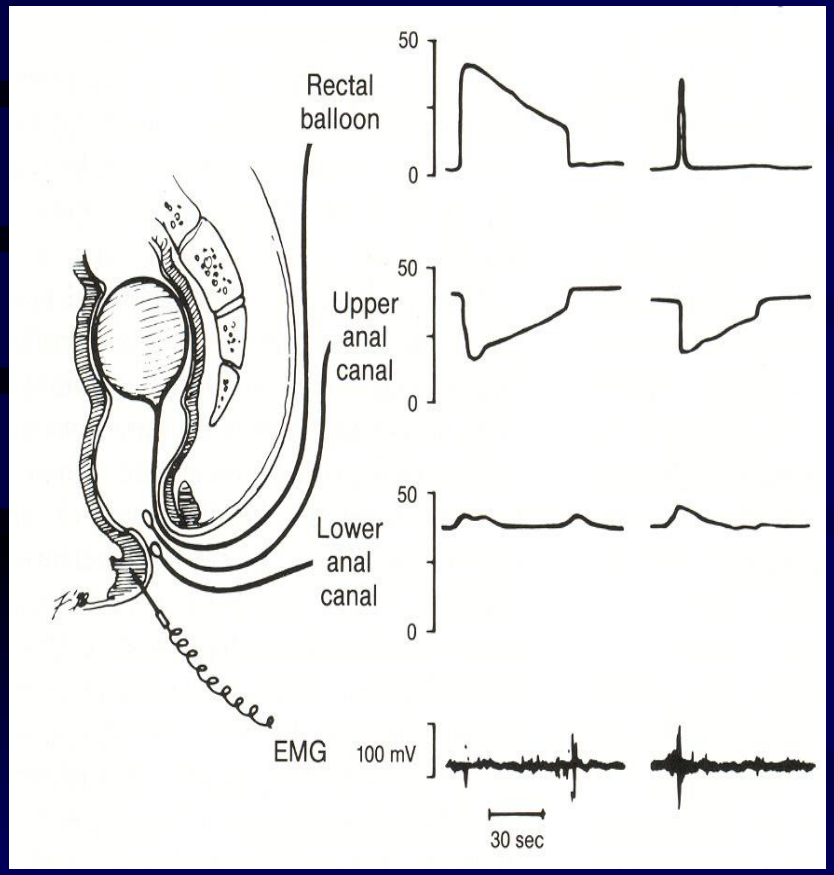

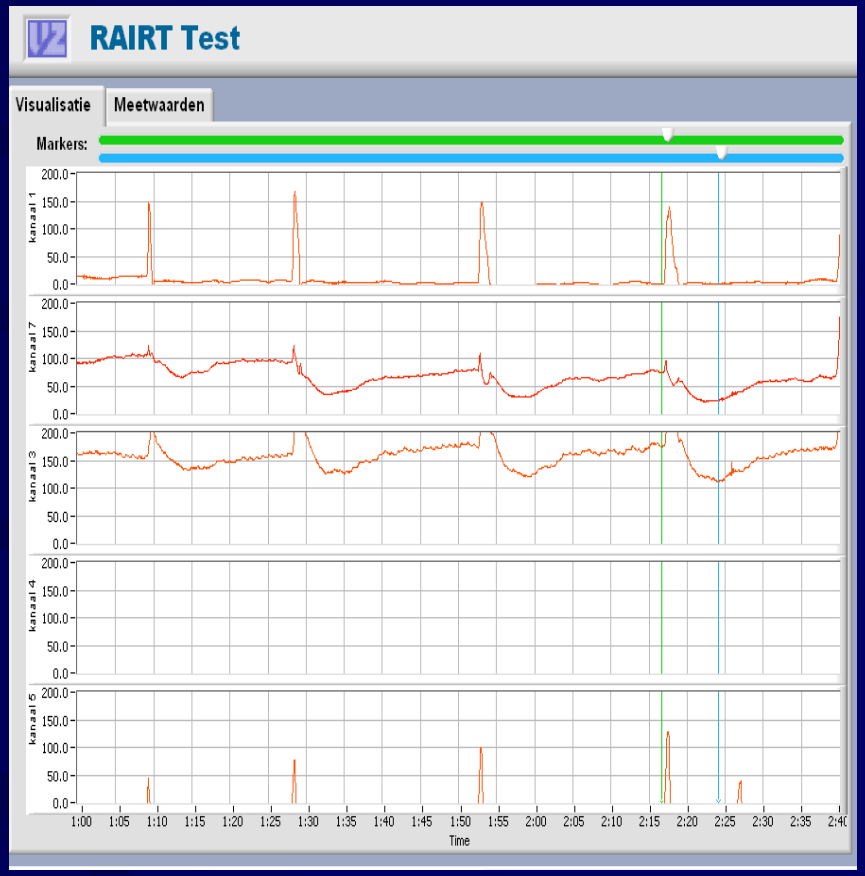

Manometrie : externe sfincter.

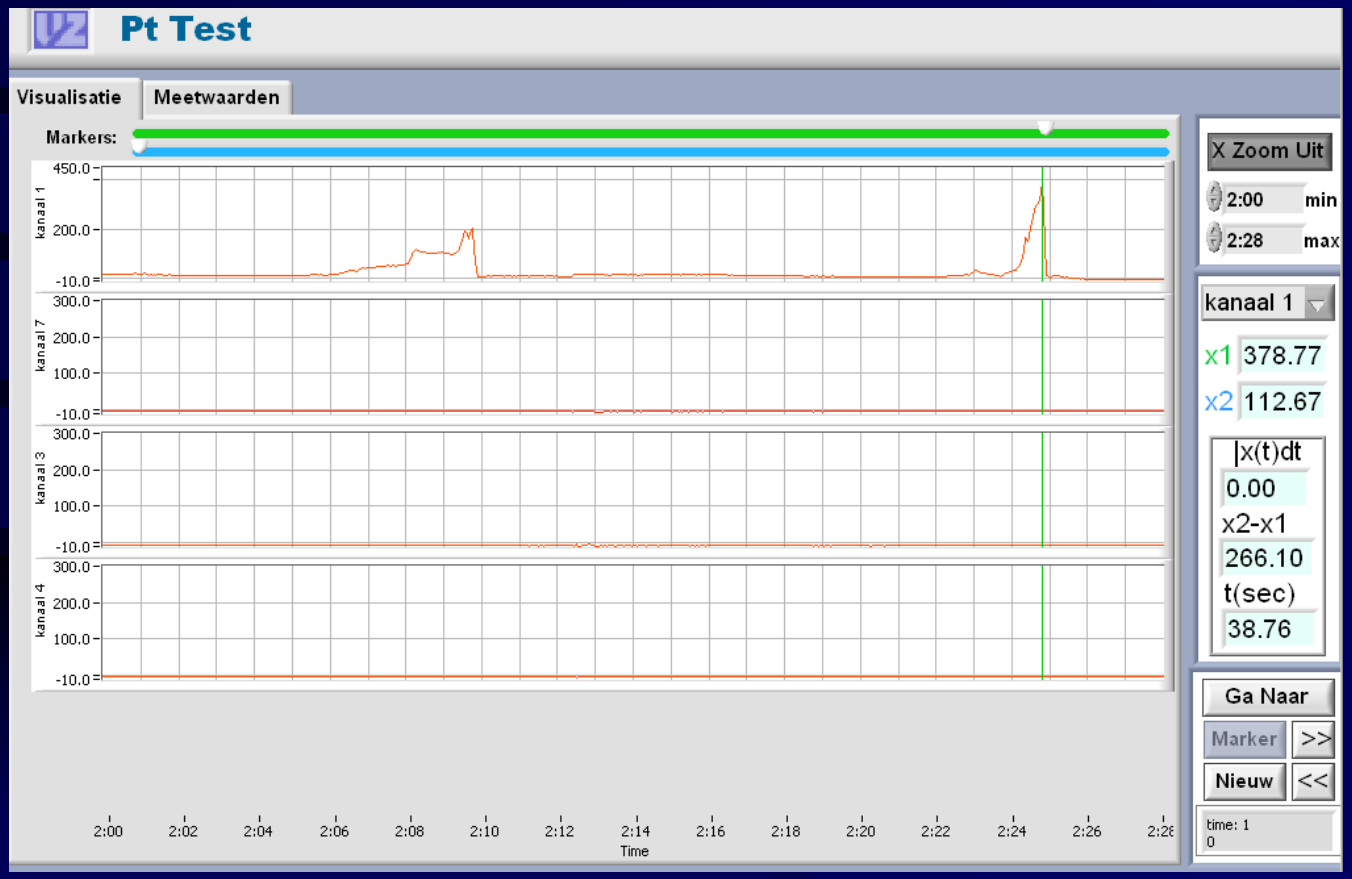

Darmkanker : dikke darmkanker - rectumkanker.

Functioneel : groot verschil op lange termijn

Dikke darm kanker : intact rectum - endeldarm.

- Rechts (klep van bauhin)
- Colon transversum
- Sigmoid- karteldarm
- Subtotaal colon : alles behalve endeldarm

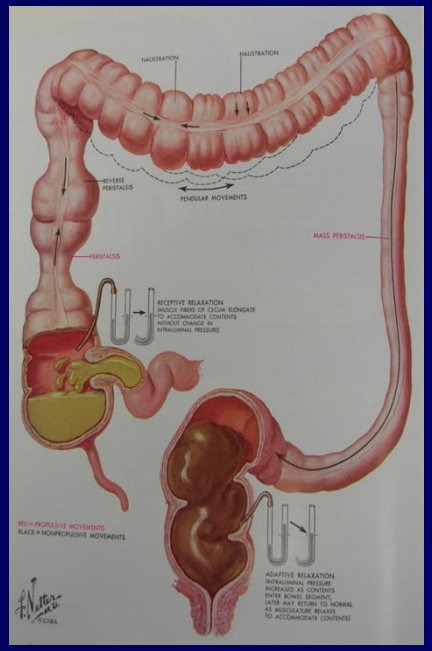

Colonkanker.

- Voor diagnose

- ‘vernauwing’ darm door letsel
- Klep van Bauhin

- Na chirurgie : ‘autostrade’

Verwijderen stuk darm.

- ‘Aanpassen’ van rest darm
- Niet ‘direct’, niet onmiddellijk postoperatief
- Functie van rectum : blijft behouden

Laattijdig.

- Toename in aantal keer
- Minder gebonden

- Ophouden meestal mogelijk
- Uitstel defaecatie meestal mogelijk

Endeldarmkanker.

- Vernauwing voor operatie
- Bestraling : laattijdig effect?
- Chemotherapie
- Vermijden lokaal recidief

Endeldarmkanker.

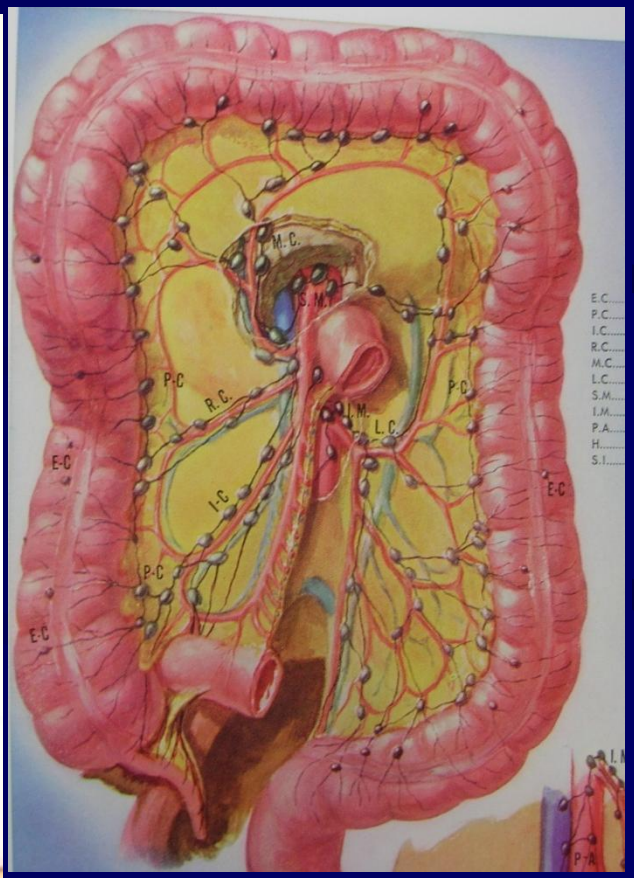

Endeldarmkanker.

Ligging van de tumor : sluitspiersparend.

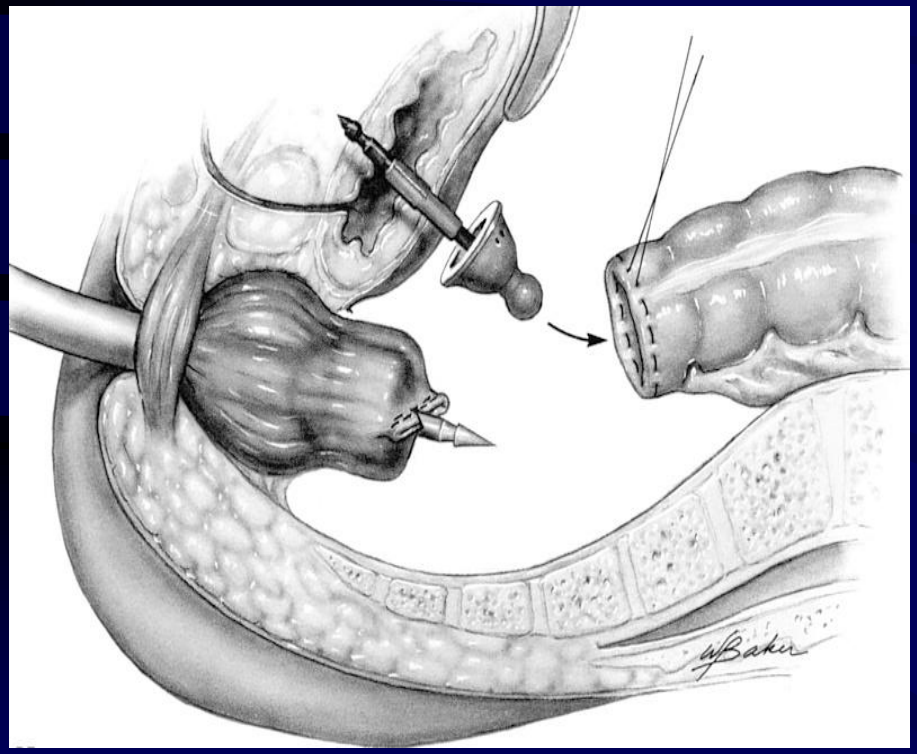

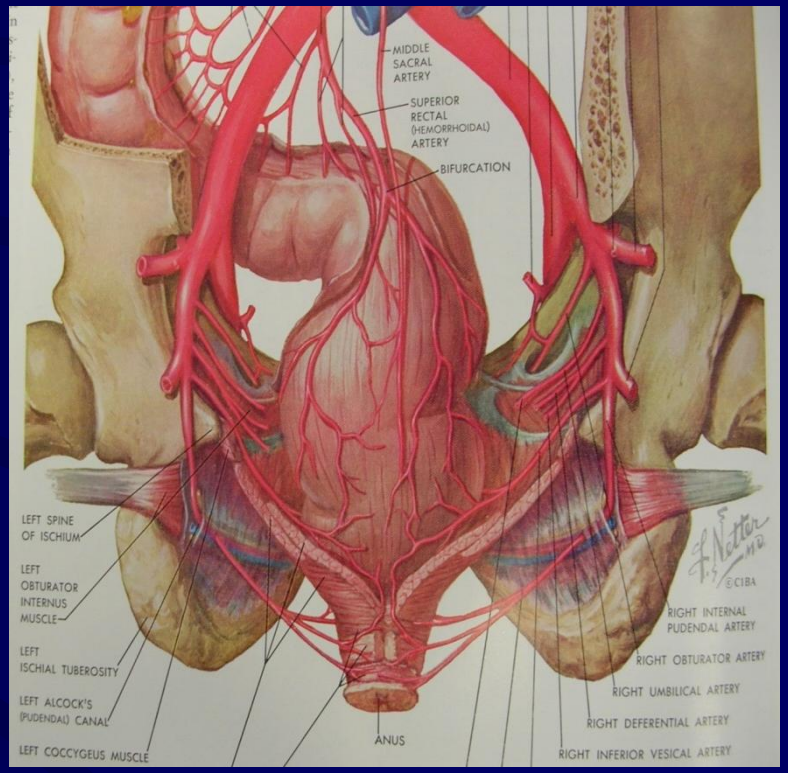

Zeer laag gelegen tumor : sluitspiersparend.

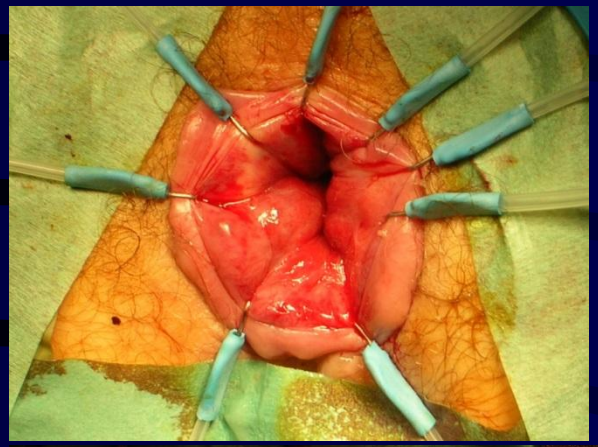

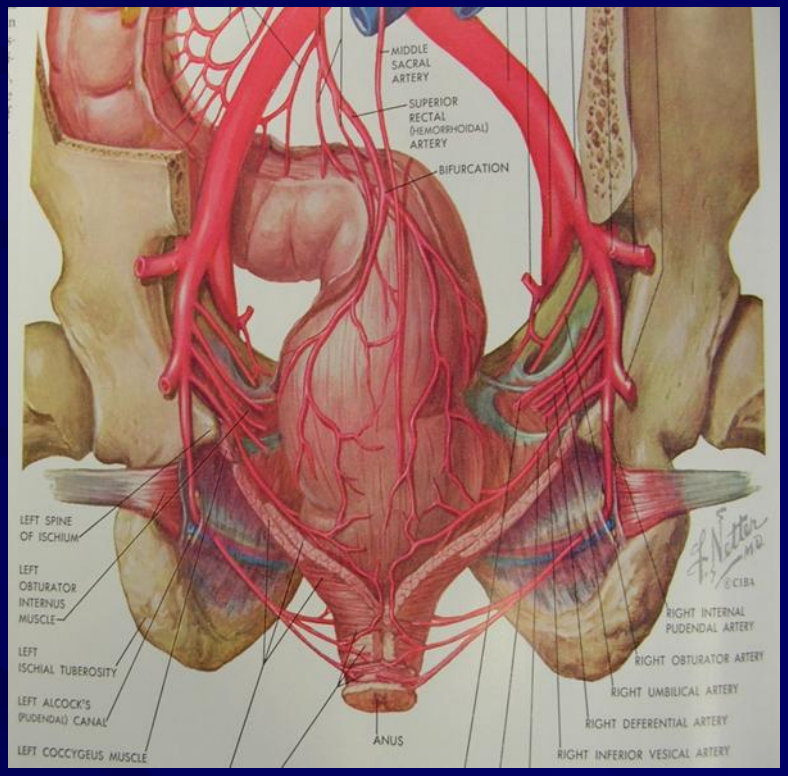

Bescherming verbinding.

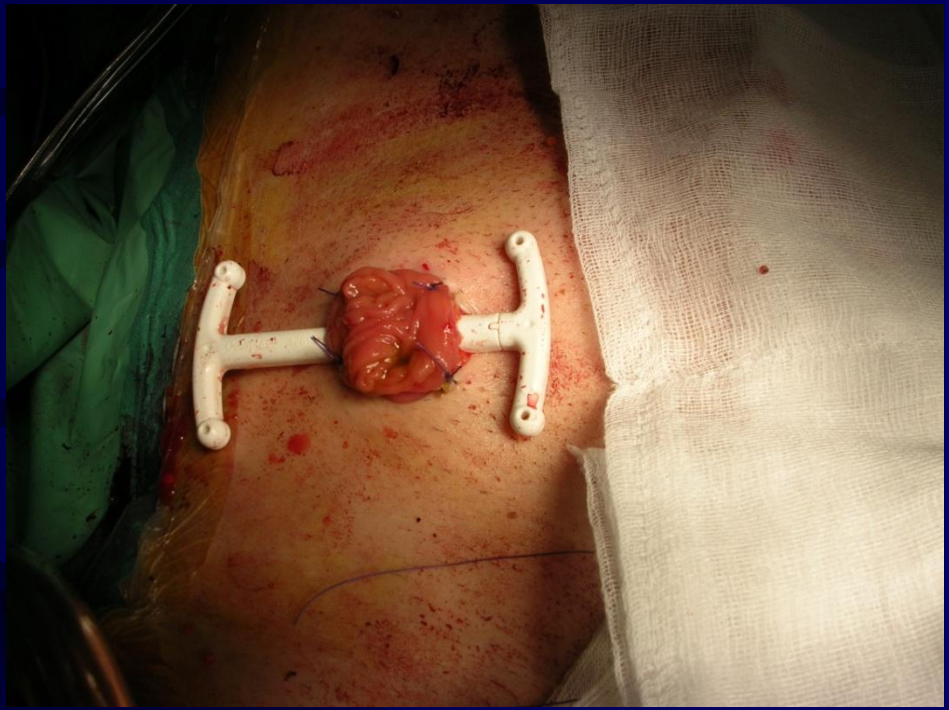

Operatie.

- Wegname endeldarm.
- Verbinding met nietjes.
- ‘Manuele’ anastomose.

‘Nabootsen’ van rectum.

- Pouch : letter u
- End-side anastomose : letter J
- Verbreding : coloplastie
- Liefst niet rechtdoor

Functie : onmiddellijk postoperatief, na sluiten stoma.

- Frequentie
- Urgency
- Ophouden
- Dagboek (tot 20 maal!)

Functie : evolutie.

- Invloed chemo (weer verslechtering)
- Tijd : duur : variabel
- Definitief : 6 – 12 maanden

Laattijdig : hoe bijsturen.

- Aanpassen voeding
- Aanpassen werking darm
- Bijsturen ‘evacuatie’
- Functie sluitspier

Voeding.

- Zelf
  - ‘ander’ circuit
- Dietist(e)

Darm.

- Bacteriën (beter?)
- Medicatie
  - Indikken, meer vocht opnemen
    - Imodium(instant)
  - Minder vocht produceren
    - sandostatine
  - Verteringsenzymen bijsturen
    - creon

Bijsturen evacuatie.

- Zelf beslissen
- Lavement : klein tot groot
  - Glycerine suppo, microlax, fleet
- Lavage (Tomas)
  - antegraad
  - retrograad

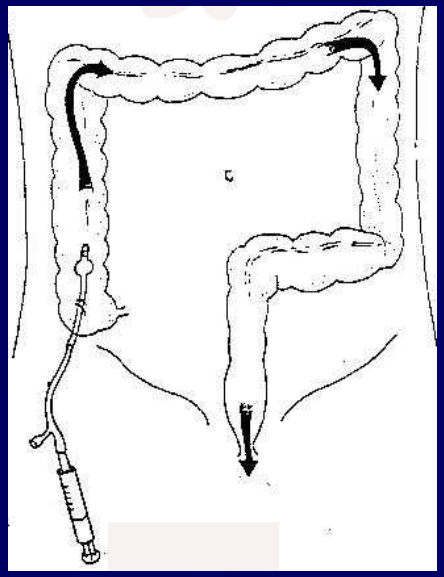

Sluitspieroefeningen.

- Kinesist
- zelf

Suggesties?

Opmerkingen?

Vragen?

What to do?

Vragen.

- Consultatie na 6 maanden
- Brochure
  - Info? Gedetailleerd?
- Vragenlijst
- Voordrachten
- Van in het begin vermelden? (overaanbod info)